

**Педагогічний дискурс, випуск 21, 2016 / Pedagogical Discourse, Issue 21, 2016**

підготовки вчителів для дошкільної ланки і початкової школи та для середньої школи), нині зумовили нові структурні модифікації, які забезпечують варіативність навчання (вибір різних освітніх і професійних програм, курсів), його гнучкість щодо соціальних змін. Більшість систем та моделей професійної підготовки вчителів будується на статичних концепціях педагогічної освіти, які абсолютизують базову педагогічну підготовку, розглядаючи її як достатню для тривалого професійного життя вчителя. Проте під впливом ідей неперервної педагогічної освіти в сучасних умовах утверджується погляд на педагогічну освіту як на відкриту динамічну систему.

**Висновки...** Таким чином, доцільність упровадження у практику підготовки вчителів в Україні таких методів навчання: інтелектуально обґрунтованого, метод «студент навчає студента», конструктивістський принцип навчання, оцінка студентами діяльності педагога.

**Список використаних джерел і літератури /References:**

1. Голотюк О. В. Підготовка вчителів іноземних мов в університетах Франції: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти / О.В.Голотюк / Автореф. дис... канд. пед. наук. – Одеса, 2007. – 20 с. / Holotiuk O. V. *Pidhotovka vchyteliv inozemnykh mov v universytetakh Frantsii (Training off oreignlanguage teacher sin the universities of France)*, Odesa, 2007, 20 p. [in Ukrainian].

2. Соколова А. В. Професійна підготовка вчителя у системі педагогічної освіти Англії і Шотландії: 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки / А.В.Соколова / Автореф. дис... канд. пед. наук. – Одеса, 2009. – 22 с. / Sokolova A. V. *Profesiina pidhotovka vchytelia u systemi pedahohichnoi osvity Anhlii i Shotlandii (Professional training of a teacher in the system of pedagogical education of England and Scotland)*, Odesa, 2009. – 22 p. [in Ukrainian].

Дата надходження статті: «21» жовтня 2016 р.

Стаття прийнята до друку: «04» листопада 2016 р.

**Рецензенти:**

Вихрущ В. – доктор педагогічних наук, професор

Стражнікова І. – доктор педагогічних наук, доцент

**Озарко Іванна** – завідувач кафедри англійської мови Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, кандидат філологічних наук, доцент, e-mail: ivanna\_ozarko@outlook.com

**Ozarko Ivanna** – head of english department of Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas, candidate of philological sciences, assistant professor, e-mail: ivanna\_ozarko@outlook.com

*Цитуйте цю статтю як:*

*Cite this article as:*

Озарко І. Історіографічний аспект проблем підготовки вчителів іноземних мов у європейських вищих навчальних закладах / Іванна Озарко // Педагогічний дискурс. – 2016. – Вип. 21. – С. 124–127.

Ozarko I. *Historiographical Aspect of Problems Arising in the Process of a Foreign Language Teacher Training in European Higher Education Institutions*, *Pedagogical Discourse*, 2016, Issue 21, pp. 124–127.

УДК 374.3

**ОСАДЧА КАТЕРИНА,**

*кандидат педагогічних наук*

*(Україна, Мелітополь, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького)*

**OSADCHA KATERYNA,**

*candidate of pedagogical sciences*

*(Ukraine, Melitopol, Melitopol State Pedagogical University named after Bohdan Khmelnytskyi)*

**orcid.org/0000-0003-0653-6423**

**Ключові моменти державної політики США щодо тьюторства як індустрії додаткових освітніх послуг**  
**Key Aspects of the State Policy of the USA Concerning Tutoring as an Industry of Supplementary Educational Services**

У статті висвітлюються ключові моменти державної політики Сполучених Штатів Америки (США) щодо тьюторства як індустрії додаткових освітніх послуг. Подано поняття освітніх послуг та додаткових освітніх послуг. Проаналізовано затребуваність тьюторських послуг у США на основі сайтів вакансій. Здійснено аналіз законодавчих актів США щодо тьюторства, зокрема, Закону «Про початкову та середню освіту», актів «Жодної відстаючої дитини» та «Кожен учень досягає успіху», та рекомендацій щодо впровадженні і виконання цих законодавчих актів для освітніх агенцій штатів та місцевих освітніх агенцій. На основі аналізу наукових статей та повідомлень у засобах масової інформації зроблено висновок про результати запровадження цих законодавчих актів для суспільства США, а також їх позитивний досвід для побудови стратегії розвитку тьюторства в Україні.

**Ключові слова:** тьюторство, зарубіжний досвід, Сполучені Штати Америки, США, законодавчі акти.

*The article highlights the key aspects of the state policy of the USA concerning tutoring as an industry of supplementary educational services. The terms «educational services» and «supplementary educational services» are defined. Supplementary educational services are referred as free academic assistance in reading, language sciences and mathematics given to students and can be provided out-of-class, during weekends and summer holidays. The demand for tutor services in the USA based on vacancy sites (usajobs.gov, dice.com, careerbuilder.com, monster.com, indeed.com) examination is analysed. It is highlighted that great attention to tutoring services in the country has been paid because of increasing problems of students with low achievements in learning. As a consequence the development of supplementary educational services and tutoring have become one of the leading field of the USA policy. The legal acts of the USA such as Elementary and Secondary Education Act, No Child Left Behind Act, Every Student Succeeds Act and recommendations concerning introduction and implementation of the legal acts for educational agencies of the USA and Ukraine are studied. According to the analysis of scientific papers and mass media messages some results of legal acts introduction to the American society are presented. The author comes to conclusion that the state policy of the USA is directed to the improvement of educational achievements of students and development of variable ways for fulfillment of this purpose, including additional federal funding and control of providing supplementary educational services by tutors. In the USA the tutor support of children and teenagers is carried out with the system of state and private educational establishments of different types. The conducted analysis allows to systematize the experience of standardization of the system of supplementary educational services provided by tutors, that, in turn, can be a basis for the development of the state policy of Ukraine in the field of realization of supplementary educational services provided by tutors.*

**Key words:** *tutoring, foreign experience, the United States of America, legal acts.*

*Постановка проблеми у загальному вигляді...* Нова гуманістична особистісно-орієнтована парадигма національної освіти України, в якій позиція учня змінюється від пасивного слухача та ретранслятора знань до суб'єкта навчання та ініціатора власної пізнавальної активності, має реалізувати право на індивідуальну освітню програму. Стрімкий процес реформування освіти України, що зумовлений прагненнями наблизити освіту нашої країни до світових норм і стандартів, дає поштовх до розвитку додаткових освітніх послуг.

В Україні на сьогодні не усталено розуміння поняття додаткових освітніх послуг. Пономаренко Г.О. зазначає, що освітні послуги є одним із видів державних послуг, які надаються державними вищими навчальними закладами (ВНЗ) [14, с. 11]. Проте такі послуги можуть надаватися не лише ВНЗ, а і загальноосвітніми та дошкільними навчальними закладами, що регламентується Постановою «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності». Додаткові освітні послуги веб-сайт Департаменту освіти США визначає як безкоштовну академічну допомогу, наприклад, тьюторство або коригуюча допомога, що надається учням з читання, мовних наук і математики, і може бути надана до або після шкільних занять, на вихідних або під час літніх канікул [8]. Отже, зважаючи на це ми будемо вважати тьюторство формою додаткових освітніх послуг.

*Аналіз досліджень і публікацій...* В Україні нині здійснюється впровадження тьюторства у роботу загальноосвітніх навчальних закладів, зокрема, у 2015 році у кількох навчальних закладах України було запроваджено експеримент з упровадження тьюторства як системи навчання, що поєднує у собі наявність особистих наставників та створення окремої освітньої програми для кожного школяра [13]. Проте не зважаючи на практичний досвід впровадження тьюторських технологій та висвітлення деякого кола питань щодо тьюторства як феномену у вітчизняній науці (Іващенко М. В., Койчева Т.І., Кухаренко В.М., Шаран Р.В.), на сьогодні не достатньо висвітленим є досвід зарубіжних країн щодо запровадження тьюторства як додаткової освітньої послуги.

*Формулювання цілей статті...* У зв'язку із цим вважаємо за доцільне проаналізувати досвід США щодо політики у сфері надання додаткових освітніх послуг, зокрема тьюторства, бо вона є однією з країн, що широко використовують інноваційні і варіативні технології навчання. Адже ґрунтуючись на такій емпірії можна вибудовувати національну стратегію розвитку та упорядкування тьюторства в Україні.

*Виклад основного матеріалу...* У США, як вважає Е. Гордон, тьюторство зробило значний внесок у освіту у ході еволюції шкільного навчання [12, с. 295]. На думку Пайнза С., виконавчого директора Асоціації індустрії освіти, нині тьюторство у США розвивається як індустрія. На такий висновок його підштовхнув аналіз даних Звіту про вивчення ринку і потенційних можливостей, що був представлений компанією Eduventures у 2006 році, які свідчать, що фактично кожного року сім'ї витрачають 4-5 млрд доларів на тьюторство своїх дітей і ці витрати збільшуються приблизно на 18 % у рік [12, с. 9].

Також високий попит на тьюторські послуги засвідчує аналіз баз вакансій у США, який ми

здійснили на основі таких сайтів як usajobs.gov, dice.com, careerbuilder.com, monster.com, indeed.com. Найбільш повно інформація була представлена на сайті indeed.com, де вона структурується за даними про заробітну плату, тип зайнятості, місце знаходження і назву компанії роботодавця. За запитом «tutoring» було видано 24 160 вакансій, а за запитом «tutor» – 24 545 (Табл. 1).

**Результати аналізу вакансій сайту indeed.com**

*Таблиця 1*

Характеристики/ Запит	«tutoring»	«tutor»
Кількість вакансій	24 160	24 545
Заробітна платня	\$ 30000 + (21469)* \$ 40000 + (17220) \$ 50000 + (14309) \$ 55000 + (1204) \$ 60 000 + (694)	\$ 25000 + (21118) \$ 35000 + (17524) \$ 50000 + (13241) \$ 55 000 + (845) \$ 60 000 + (540)
Тип вакансії	Часткова зайнятість (16731)** Повний робочий день (7566) Тимчасова (544) Договір (357) Стажування (47) Комісія (42)	Часткова зайнятість (17272) Повний робочий день (7835) Тимчасова (613) Договір (420) Комісія (29) Стажування (23)
Місце знаходження	Лос-Анджелес, Каліфорнія (578) *** Нью-Йорк, Нью-Йорк (421) Чикаго, Іллінойс (288) Вашингтон, Колумбія (277) Маямі, Флорида (215) Хьюстон, Техас (231) Чикаго, Іллінойс (224) Бруклін, Нью-Йорк (195) Атланта, Джорджія (191) Сан-Дієго, Каліфорнія (186) Міннеаполіс, Мінесота (183) Вашингтон, Колумбія (166) Сент-Пол, Мінесота (146) Сан-Хосе, Каліфорнія (144) Сіетл, Вашингтон (131)	Остін, Техас (403) Мемфіс, Теннессі (364) Нью-Йорк, Нью-Йорк (334) Лос-Анджелес, Каліфорнія (330) Маямі, Флорида (236) Сіетл, Вашингтон (208) Бруклін, Нью-Йорк (202) Хьюстон, Техас (191) Сан-Дієго, Каліфорнія (185) Атланта, Джорджія (182) Сан-Фернандо-Веллі, Каліфорнія (170) Денвер, Колорадо (150) Філадельфія, Пенсільванія (147) Бостон, Массачусетс (144) Сан-Хосе, Каліфорнія (143)
Компанії	The Princeton Review (1773), AmeriCorps (989), Kaplan (870), DirectEd Educational Services (481), C2 Education (311), ESF Camps (190), Delta Career Education Corporation (151), College Nannies & Tutors Development, Inc. (117), Sylvan Learning - Southwest Texas (104), Front Range Community College (91), Ross Education, LLC (83), інші (12466)	Tutor Time Learning Centers (593)****, College Nannies & Tutors Development, Inc. (564), The Knowledge Roundtable (358), Shelby Co. Schools (340), C2 Education (303), Austin Independent School District (242), AmeriCorps (164), Kaplan (131), Sylvan Learning Centers of Michigan and Minnesota (124), TutorCare (102), Houston Independent School District (71), інші (13320)

\*кількість вакансій із вказаною заробітною платнею, \*\* кількість вакансій відповідного типу, \*\*\* кількість вакансій у зазначеному місті, \*\*\*\* кількість вакансій відповідної компанії

Аналіз результатів видачі на сайті вакансій за наведеними запитомі свідчить про те, що заробітня платня варіюється від 30 до 60 тисячі доларів залежно від масштабу компанії роботодавця та її місця розташування. Найбільше вакансій спостерігається у сфері часткової зайнятості, що розкриває характер тьюторської діяльності як додаткової освітньої послуги, та у таких штатах як Нью-Йорк і Каліфорнія, які є найбільш індустріально розвиненими.

Увагу до тьюторських послуг привернули зростаючі у США проблеми з учнями, які мали низькі досягнення у навчанні [12, с. 15]. Тому розвиток системи додаткових освітніх послуг та тьюторства стали одним з провідних напрямів політики США. Це засвідчує низка законів, що були прийняті починаючи з середини минулого століття.

У 1965 році Конгрес США погодив Закон «Про початкову та середню освіту» (Elementary and Secondary Education Act) [2], який містив кілька розділів та положень, що стосувалися сфери спеціального утримання, включаючи компенсуючу освіту, бібліотечні фонди, інноваційну освіту, спеціальну освіту і двомовну освіту. Також у ньому містився розділ, за яким додаткові кошти

федерального бюджету спрямовувалися у школи з великою кількістю економічно і педагогічно неблагополучних дітей, які відвідують к державні, так і приватні школи. На кошти, виділені на учнів з великими труднощами у навчанні, були розроблені корекційні програми з читання і математики, щоб підтягнути невстигаючих учнів до потрібного рівня. Цей закон кожні 5 років вносили у список для повторного розгляду і Конгрес оцінював його ефективність, і шляхом прийняття поправок удосконалював сфери, в яких було виявлено проблеми, і знову розподіляв асигнування.

На зміну цьому закону, який перестав відповідати сучасним вимогам до освіти підростаючого покоління, у 2002 році було підписано акт «Жодної відстаючої дитини» (No Child Left Behind Act) [11]. Він підтримував засновану на стандартах реформу освіти, що ґрунтувалася на припущенні, що встановлення високих стандартів і чітких вимірюваних цілей могли б поліпшити індивідуальні результати учнів в освіті. У положеннях цього акту зазначалося, зокрема таке: будь-якій школі, яка не досягає адекватного річного прогресу, як встановлено у державному плані, до кінця першого повного навчального року місцева освітня агенція має надати додаткові освітні послуги; батькам мають бути надані роз'яснення щодо можливості перевести свою дитину в іншу державну школу або отримати додаткові освітні послуги; якщо після 1-го повного навчального року після прийняття коригуючих заходів школа не досягне адекватного річного прогресу, місцева освітня агенція має продовжити надавати додаткові освітні послуги для учнів, що залишилися у цій школі.

Підкреслюючи важливість цього акту, Е. Гордон зазначає, що історично федеральні кошти, за рідкісним виключенням, спрямовувалися у державні школи, державні шкільні округи і вищі навчальні заклади. Проте, відповідно акту «Жодної відстаючої дитини» до цього списку були додані нові учасники: комерційні тьюторські програми, некомерційні суспільні організації і релігійні організації [12, с. 35]. Це викликало питання і навіть обурення у таких освітніх організацій як Національна освітня асоціація, Американська федерація вчителів, Рада керівників органів керування шкільною освітою штатів та ін.. Також було виражено занепокоєння якістю освітніх послуг, які надаються приватними тьюторськими компаніями. Зокрема зазначалося, що педагогіка цих компаній явно не була кращою, вони не могли економити на адміністративних витратах і багато витрачали на керування, у результаті чого могла збільшитися конкуренція і розширитися вибір, проте немає ніяких підтверджень значного зростання ефективності або більш високих досягнень цими компаніями [1].

Зважаючи на деякий резонанс у суспільстві, що викликаний був цим актом, Департамент освіти США представив у 2004, а потім у 2005 роках доопрацьоване, керівництво по реалізації положень акту «Жодної відстаючої дитини» для освітніх агенцій штатів та місцевих освітніх агенцій [9]. Відповідно до нього освітні агенції штатів зобов'язані розробити і застосовувати об'єктивні критерії для оцінки потенційних постачальників додаткових освітніх послуг (тьюторів і тьюторських компаній), ґрунтуючись на пред'явленні документу, що підтверджує їх ефективність. Потім місцева освітня агенція має заключити договір із затвердженими постачальниками, яких обрали батьки. Положення, що пов'язані із критеріями оцінки постачальника, передавалися у компетенцію освітніх агенцій штатів, і місцева освітня агенція не могла змінювати або щось додавати до цих критеріїв. Проте місцева освітня агенція могла змінювати розумні адміністративні і операціональні умови у рамках своїх договорів із постачальниками, які не мали обмежувати права батьків на вибір тьюторських послуг.

Аналізуючи результати впровадження цього акту Е. Гордон зазначає, що він багато зробив для регламентування тьюторства, проте тьюторство залишилося на роздоріжжі: або це визнається як професійна діяльність або залишається по суті непрофесійною діяльністю для низькооплачуваних вчителів чи неоплачуваних любителів. «Професійне тьюторство» відкриває широкі можливості для значного удосконалення успішності учнів у класі, тому Е. Гордон слушно вважає, що у коледжах і університетах потрібно створювати курси не лише для професійної підготовки тьюторів, а й курси з дослідження тьюторства, навчальних програм і методів навчання [6].

Акт «Жодної відстаючої дитини» та рекомендації до нього являли значний крок вперед для дітей у багатьох відношеннях, зокрема, учні досягли прогресу у навчанні завдяки додатковій підтримці, незалежно від раси, доходу, місця проживання, інвалідності, рідної мови чи становища. Із часом вимоги ставали все більш не виконуваними для шкіл і педагогів, тому у 2010 році було заплановано створення нового закону, орієнтованого на чіткі цілі повної підготовки усіх учнів до успіху у коледжі і кар'єрі [3].

У зв'язку із цим у 2015 року було внесено новий законопроект до Конгресу, щоб замінити акт «Жодної відстаючої дитини» на акт «Кожен учень досягає успіху» (Every Student Succeeds Act) [4]. Цей законопроект дає штатам велику гнучкість щодо встановлення своїх власних стандартів для вимірювання діяльності шкіл, а також успішності учнів [5]. Як попередні два акти, цей акт, будучи їх продовженням, також встановлює розширену роль американського федерального уряду у фінансуванні державної освіти.

Акт «Кожен учень досягає успіху» має такі акценти для забезпечення досягнення успіху учнів і шкіл:

1. Досягнення рівності для підтримки і захисту учнів, що перебувають у несприятливих умовах і мають високі потреби (діти з малозабезпечених сімей, які вивчають англійську мову або доглядають за молодшими членами родини).

2. Потреба у навчанні високим академічним стандартам, які підготують учнів для досягнення успіху в коледжі і кар'єрному зростанні.

3. Забезпечення життєво важливою інформацією педагогів, сім'ї, учнів та громаду на основі щорічних оцінок на рівні штатів, які вимірюють прогрес учнів у досягненні цих високих стандартів.

4. Допомога у підтримці і розвитку місцевих інновацій, в тому числі заснованих на фактичних даних і місцевих заходах, розроблених місцевими керівниками та педагогами відповідно до інвестицій в інновації і округи.

5. Підтримка і розширення інвестицій у збільшення доступності високоякісної дошкільної освіти.

6. Очікування того, що буде підзвітність і дії, щоб досягти позитивних змін у найменш ефективних школах, де групи учнів не роблять успіхів і чисельність випускників є низькою протягом тривалого періоду часу.

Акт включає ініціативи по створенню і розширенню доступу до високоякісних, фінансованих державою дошкільних закладів для дітей з сімей з низьким і середнім рівнем доходу; по розробці, удосконаленню і поширенню інноваційних та амбітних реформ, для зменшення розриву у досягненнях школярів; по розширенню підготовки і збільшенню кількості ефективних учителів і директорів шкіл; по мобілізації ресурсів для вирішення значущих проблем, з якими стикаються учні та сім'ї, які проживають у громадах з високим рівнем бідності; по розширенню підтримки високоефективних державних шкіл для учнів з високими потребами.

Для упровадження положень цього акту у червні 2016 року Департаментом освіти США було видано керівництво «Перехід до акту «Кожен учень досягає успіху». Поширені запитання» (Transitioning to the Every Student Succeeds Act (ESSA) Frequently Asked Questions) [10], як це було зроблено і з попереднім актом щодо політики надання додаткових освітніх послуг. Це керівництво містить роз'яснення щодо повноважень освітніх агенцій штатів та місцевих освітніх агенцій, рекомендації для переходу до здійснення положень акту «Кожен учень досягає успіху». У ньому, зокрема, даються відповіді на такі запитання: де у публічному доступі можна знайти текст акту; за якою формулою будуть виділятися кошти штатам на 2016-2017 фінансовий рік і як штати будуть розподіляти їх для місцевих освітніх агенцій; які вимоги висуваються до звітності штатів і місцевих освітніх агенцій у 2016-2017 навчальному році; чи існують вимоги до виконання попередніх актів, яких не потрібно дотримуватися протягом 2016-2017 навчального року; як здійснювати виконання акту штатам, що працюють з уже затвердженими у 2015-2016 навчальному році замовленнями на надання додаткових освітніх послуг та ін..

Говорячи про значення акту для суспільства США міністр освіти А. Дункан вважає позитивним те, що акт «Кожен учень досягає успіху» позбавляє освіту від занадто стандартизованих тестів, що у свою чергу дозволяє системі освіти підготувати кожную дитину, яка закінчила середню школу, до вступу у коледж і здійснення кар'єрного росту; дозволяє збільшити інвестиції у дошкільні заклади, тому діти будуть краще підготовлені до школи; надає округам доступ до федеральних коштів, щоб інвестувати у шкільних лідерів, підвищувати лідерські якості учителів на основі наставництва і професійного розвитку [5].

*Висновки...* Отже, аналіз найбільш важливих законодавчих актів США щодо тьюторства свідчить про актуальність і затребуваність цього виду додаткових освітніх послуг у цій країні. Протягом 50-ти років державна політика США була спрямована на удосконалення навчальних досягнень учнів і розвиток варіативних шляхів для реалізації цієї цілі, включаючи додаткове федеральне фінансування і контроль за наданням додаткових освітніх послуг тьюторами. У США тьюторська підтримка дітей і підлітків здійснюється через систему державних і приватних освітніх закладів різних типів, що зумовлює необхідність підготовки спеціалістів у цій галузі. У проаналізованих законодавчих актах тьюторство регламентується як індустрія додаткових освітніх послуг, подаються вимоги до постачальників освітніх послуг, якими виступають поряд з учителями шкіл тьютори і тьюторські компанії, обговорюються дії усіх учасників цього процесу (батьки, учні, учителі (тьютори), місцеві освітні агенції, освітні агенції штатів, Департамент освіти). Аналіз вищенаведених документів дозволив систематизувати досвід унормування системи додаткових освітніх послуг, які здійснюються тьюторами, що у свою чергу може слугувати підґрунтям розбудови державної політики України у сфері реалізації системи додаткових освітніх послуг тьюторами.

*До перспективних напрямів досліджень у даній сфері вважаємо за доцільне віднести такі*

питання: подальше вивчення законодавчих актів США щодо тьюторської діяльності, зокрема документи тьюторських агенцій та організацій, а також аналіз наукових досліджень щодо тьюторства у США.

**Список використаних джерел і літератури/References:**

1. American School Board Journal – National School Boards Association. – 2005. – May – P.31 [Electronic resource]. – mode of access : URL: <http://www.asbj.com/MainMenuCategory/Archive/2005/May>. [in English].
2. Elementary and Secondary Education Act [Electronic resource]. – Mode of access : URL: <http://www.k12.wa.us/esea>. [in English].
3. Every Student Succeeds Act (ESSA) [Electronic resource]. – Mode of access : URL: <http://www.ed.gov/essa>. [in English].
4. Every Student Succeeds Act [Electronic resource]. – Mode of access : URL: <https://www.gpo.gov/fdsys/pkg/BILLS-114s1177enr/html/BILLS-114s1177enr.htm>. [in English].
5. Excerpts from Education Secretary Arne Duncan's prepared remarks at the Learning Forward conference today, Dec. 8 [Electronic resource]. – Mode of access : URL: <http://www.ed.gov/news/press-releases/excerpts-education-secretary-arne-duncan%E2%80%99s-prepared-remarks-learning-forward-conference-today-dec-8>. [in English].
6. Gordon E.E. The State of Tutoring in America: Changing the Culture about Tutoring / E.E. Gordon [Electronic resource]. – Mode of access : URL: <http://www.myatp.org/wp-content/uploads/2015/04/Synergy-Vol-1-Gordon.pdf>. [in English].
7. Layton L. Obama signs new K-12 education law that ends No Child Left Behind / L. Layton // Washington Post Dec 11, 2015 Act [Electronic resource]. – Mode of access : URL: [https://www.washingtonpost.com/local/education/obama-signs-new-k-12-education-law-that-ends-no-child-left-behind/2015/12/10/c9e58d7c-9f51-11e5-a3c5-c77f2cc5a43c\\_story.html](https://www.washingtonpost.com/local/education/obama-signs-new-k-12-education-law-that-ends-no-child-left-behind/2015/12/10/c9e58d7c-9f51-11e5-a3c5-c77f2cc5a43c_story.html). [in English].
8. School Choices for Parents [Electronic resource]. – Mode of access : URL: <http://www2.ed.gov/parents/schools/choice/definitions.html>. [in English].
9. Supplemental Educational Services Non-Regulatory Guidance [Electronic resource]. – Mode of access : URL: [www2.ed.gov/policy/elsec/guid/suppsvcsguid.doc](http://www2.ed.gov/policy/elsec/guid/suppsvcsguid.doc). [in English]
10. Transitioning to the Every Student Succeeds Act [Electronic resource]. – Mode of access : URL: <http://www2.ed.gov/policy/elsec/leg/essa/faq/essa-faqs.pdf>. [in English].
11. U.S. Department of Education. No Child Left Behind Act of 2001 [Electronic resource]. – Mode of access : URL: <https://www.gpo.gov/fdsys/pkg/PLAW-107publ110/html/PLAW-107publ110.htm>. [in English].
12. Гордон Э. Революция в тьюторстве: прикладное исследование передового опыта, вопросов политики и достижений учащихся / Э. Гордон, Р. Морган, Ч. О'Мэлли, Дж. Понтиселл; пер. с англ. под науч. Ред. С.Ф. Сироткина, М.Л. Мельниковой. – Ижевск: ERGO, 2010. – 332 с. / Gordon E. *Revolyutsiya v tyutorstve: prikladnoe issledovanie peredovogo opyita, voprosov politiki i dostizheniy uchashchihysya (Evolution in tutoring)*, Ijevsk: 2010, 332 p. [in Russian].
13. Наказ «Про проведення дослідно-експериментальної роботи на базі загальноосвітніх навчальних закладів України» № 764 від 15.07.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://old.mon.gov.ua/files/normative/2015-07-21/4257/nmo-764-1.pdf>. / *Nakaz «Pro provedennia doslidno-eksperymentalnoi roboty na bazi zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladiv Ukrainy» № 764 vid 15.07.2015 r. (Order «On carrying out the experimental work on the basis of secondary schools of Ukraine»)*, [Electronic resource]. – Mode of access : URL: <http://old.mon.gov.ua/files/normative/2015-07-21/4257/nmo-764-1.pdf>. [in Ukrainian]
14. Пономаренко Г.О. Поняття та особливості освітніх послуг, які надаються державними вищими навчальними закладами / Г.О. Пономаренко // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2009. – № 3. – С. 6-14. / *Ponomarenko H.O. Poniattia ta osoblyvosti osvitynikh posluh, yaki nadaiutsia derzhavnymu vyshchymu navchalnymu zakladamy (The concept and features of the educational services provided by public universities)*, *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu vnutrishnykh sprav*, 2009, Issue 3. – pp. 6-14. [in Ukrainian]

Дата надходження статті: «21» жовтня 2016 р.

Стаття прийнята до друку: «08» листопада 2016 р.

**Рецензенти:**

Аносов І. – доктор педагогічних наук, професор

Сремеев В. – доктор технічних наук, професор

**Осадча Катерина** – доцент кафедри інформатики і кібернетики Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, кандидат педагогічних наук, доцент, [okp@mdp.u.org.ua](mailto:okp@mdp.u.org.ua)

**Osadcha Kateryna** – assistant professor of the department of computer science and cybernetics of Melitopol State Pedagogical University named after Bohdan Khmelnytskyi, candidate of pedagogical sciences, assistant professor, e-mail: [okp@mdp.u.org.ua](mailto:okp@mdp.u.org.ua)

*Цитуйте цю статтю як:*

*Cite this article as:*

Осадча К. Ключові моменти державної політики США щодо тьюторства як індустрії додаткових освітніх послуг / Катерина Осадча // Педагогічний дискурс. – 2016. – Вип. 21. – С. 127–132.

Osadcha K. Key Aspects of the State Policy of the USA Concerning Tutoring as an Industry of Supplementary Educational Services, *Pedagogical Discourse*, 2016, Issue 21, pp. 127–132.